

POSAVSKA STRAŽA

Narodno-politično in narodno-gospodarsko glasilo za štajersko-kranjsko Posavje.

Brežice

Krško

«Posavska Straža» izhaja vsaki prvi in tretji četrtek v mesecu. — Naročnina za celo leto znaša dve kroni, pri večjih naročilih popust po dogovoru in se naprej plačuje. — Cena oznanil za eno stran 48 K., za pol strani 24 K., za četrt strani 12 K., za osminko strani 6 K., za šestnajstinko strani 3 K., za dvaintridesetinko strani 1.50 K.; pri večkratnem oznanilu po dogovoru.

Vse pošiljatve (pisma, dopise, nakaznice, naročila, inserate i. t. d.) je pošiljati na naslov «Posavska Straža» v Brežicah ali v Krško. — Dopisi se pošiljajo na uredništvo, naročnina in oznanila pa na upravništvo. — Rokopisi se ne vračajo. — Posamezna številka stane 10 vin.

Član 19. državnega osnovnega zakona o splošnih državljan-skih pravicah:

„Vsi narodi v državi so enakopravni in vsak narod ima nedotakljivo pravico, varovati in negovati svojo narodnost in svoj jezik. Enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli, v uradih in v javnem življenju je od države priznana.“

Nekaj o narodnem ponosu.

Biti slovenske krvi, biti Slovencu ponos.
I. Vesel-Koseski.

Večkrat sem premišljeval, kako je to mogoče, da se v našem lepem mestu ob Savi, v starih Brežicah, vzdržuje nemštvo tako trdovratno. Naravnih vzrokov za to ni. Mesto ne živi samo od sebe. Meščani so dandanes že davno večinoma odložili lopato in motiko. Naši Breščani se ne živijo več izključno s pridelki svojega polja. Le malo je še takšnih «purgarjev», ki bi naložili pred zoro svoj plug in svojo brano na voz ter odšli na svoje njive. Večina meščanov je obrtnikov, drugi so trgovci, ki prodajajo našemu kmetu za dober groš dobro ali še večkrat slabo blago. Potem je tu množica uradnikov, duhovnikov in učiteljev, ki jih namešča gosposka za vzdrževanje redu, za izvršitev zakonov, za pobiranje davkov, za pouk.

LISTEK.

Upor posavskih kmetov l. 1573.

Spisal St. Lapajne.

Dalje.

Največ na podlagi tega dela «eksaminaciji», torej na podlagi izvirnega zgodovinskega zapisa, sem sestavil malo razpravo o vojnem načrtu in organizaciji kmetijske vojske ter o cilju posavskega upora sploh.

Načrt je bil sestavil vodja in glava celi vojski — Ilija Gregorič — mimogrede omenjeno — rojen Kranjec iz Ribnika pri Črmošnjicah, a naseljen v Brdovcu na Hrvaškem. Bil je izvežban vojščak; služil je bil izza turških bojev slavnoznanega slovenskega junaka Lenkoviča in pa Herbarta Turjaškega. Pri sestavljanju načrta se

Kako je mogoče, da se ob takšnih razmerah ohranja nemštvo v našem mestu? Vsa okolica mesta je slovenska. Blizu hrvaške meje smo, blizu glavnega mesta velikega naroda hrvaškega. Mesto je podobno drevesu, ki se sicer vidi na površju, ki pa ne more živeti ob samem solncu in zraku. Korenine prinašajo deblu hrano. In korenina Brežicam je slovenski kmet! Pridite na smenji dan v naše mesto! Kdo kupuje tu? Samo naš kmet. Kar mu je polje rodilo, katero je porosil s svojim potom, to slovenski kmet prodaja v mestu in od skupička kupuje to, kar mu je potrebno za življenje.

Široko po našem ozemlju Posavju so razširjene korenine, ki sesajo našo kri in naš pot, in ki redijo nemštvo v Brežicah. Vse krško polje, od Vidma do Samobora in do Podsuseda, vse Savsko polje, vse gričevje in vse gore do Zdol, Planine, Št. Petra, vse to ogromno ozemlje izsesa — nemštvo v Brežicah. In nemštvo v Brežicah radi tega cvete, naši nemški gospodi so rdečelični in imajo fine roke, ves dan jim smeh ne izgine z dobro rejenega lica. Kako bi ne, saj imajo toliko sužnjev, ki skrbijo za nje, na tisoče krvavih žuljev je nastalo v prid naših tlačiteljev.

Veš ti, dragi slovenski kmet, kdo je temu kriv, da to nemško drevo že davno ne gnije?

Posekaj najmogočnejšemu hrastu, ki ga imaš v svojem logu, korenine. Sušil se bode in prvi vihar ga telebne na tla.

Ti, slovenski kmet, v tvojih rokah je sekira. Priložijo koreninam nemštva v Brežicah

je trdno oklepal misli, da bo treba ljudstvo dvigniti nagloma na več krajih; ako bodo poraženi tukaj, bodo zmagali drugje, pri tem pa bodo obenem oslabili moč sovražnikovo, ki se bo morala deliti in ne bo mogla skupno nastopiti. V smislu tega načrta je postavil tri vojne oddelke: jeden ostane doma, da brani dom in obenem varuje odišle pred zavratnim napadom od zadaj; središče tem domobrancem je bila Stubica pod načelnikom starešino Gubcem. Druga dva odelka se zbereta pod Ilijem s hribov v Brdovec, ki tvori nekako središče v ravnini, odideta skupno preko Dobove, Brežic, Stare vasi do Vidma, kjer se združita; eni gredo preko Save v Krško, od tod na prostrano krško polje, kjer se jim priklopijo združeni kmetje z desnega savskega brega, Mokric, Okiča i. t. d. posebno pa še vojeviti Uskoki, na katerih pomoč so upali. Cela trdna masa naj

in nemško drevo se bode začelo sušiti in nekega lepega dne pade, začelo bo gniti in razpalo bo — v prah.

Da bi se to zgodilo v doglednem času, tega ne pričakujemo. Manjka nam mnogo v to, da odbijemo nemškemu kozlu roge. Glavni vzrok temu žalostnemu stanju, da nas sme Nemec na domačih tleh tlačiti, je pomanjkanje narodnega ponosa pri naših ljudeh!

Kdor se je rodil na slovenskih tleh, kogar je mati učila slovenski govoriti, kdor je s svojimi tovariši v mladosti govoril slovenski, ta je in ostane Slovenec, in če je tudi v zgodnji mladosti zapustil domači kraj, če je pozabil slovenski govoriti, če se je naučil sto drugih jezikov — nič ne pomaga, Slovenec je bil, je in ostane, dokler ga zopet ne izročimo slovenski zemlji.

Idite v Brežice. Koliko najdete tam pravih Nemcev? To morajo biti le naseljenci iz daljnih krajev. Prihodnjič vam bodem podal natanko sliko življenja breških «Nemcev», vam v zabavo in pouk, narodnim odpadnikom v sramoto.

Da je mogoče, da toliko narodnih naših moči propade, da se toliko Slovencev čez noč spremeni v Nemce — tam je krivo — pomanjkanje narodnega ponosa!

Da se maste med nami nemškutarski trgovci in obrtniki, temu je krivo — pomanjkanje narodnega ponosa!

Da si upajo vladni krogi pošiljati čisto slovenskemu okraju nemške uradnike, ki ne znajo niti besede slovenski, temu je krivo — pomanjkanje narodnega ponosa!

bi jo udarila po krški dolini do Kostanjevice, do Št. Jerneja, Novega mesta, tja do Metlike, kjer so jih meščani z veseljem pričakovali. Med tem, ko bi ta del vojske dvignil celo Dolenjsko k uporü zoper gospodo, namenil se je Ilija sam z drugim delom po Savski in Savinski dolini navzgor, da spodbudi štajerskega kmeta k istemu namenu.

Tako je Ilija dvignil v enem hipu velik del slovenske zemlje. A ne le Dolenjsko in Štajersko, uprl se je tudi Kraški svet, uprl Gorenjsko in celo Koroško. — Z eno besedo: dvignil se je celi slovenski svet, vse slovenske pokrajine tja do morja; tja do morja je hotel biti slovenski narod svoj gospod na svoji zemlji, tja do morja je hotel instinktivno, tam se je čutil prostega, pa tudi gospodarja. Tako naši pradedje l. 1573.

Ali s tem, da je Ilija delil to veliko narodno armado, s tem jo je tudi poslabšal,

 Zahtevajte in razširjajte povsod „Posavsko Stražo!“

Da je bil okrajni zastop prešel iz slovenskih rok v nemške — temu je krivo — pomanjkanje narodnega ponosa!

Žalostno je, videti tisoč in tisoč Slovencev, ki ne vedo, kaj so, ki ne vedo, kateremu narodu pripadajo, ki ne vedo, kaj vse leži v besedi «narod», «slovenstvo», «materni jezik».

Že v starih časih so poznali ljudje pomen besede «narod». Našteli bi lahko tisoč vojsk, ki so se vse izcimile radi narodnostnih ozirov. Našteli bi lahko tisoč junakov, ki so radovoljno položili svoje življenje na altar narodnosti.

In kako to, da še danes naš slovenski kmet nima toliko narodnega ponosa, da bi se ponašal s krasnim svojim bogatim jezikom, da bi ne redil gada, nemčurstvo, s svojo srčno krvjo na svojih prsih? Kdo nosi krivdo? Kdo je razgrnil to grozno temo po naših vaseh?

Saj vemo, od kod vsa ta naša nesreča. Sužnji smo bili in smo, dokler ne raztrgamo verig, ki spajajo naše ude, ki režejo, režejo do belih kosti. Dovolj o tem, saj vemo, da Slovenci nismo sami krivi, da narodni ponos še ni prešinil vsa naša sela. Naj odgovarjajo zato pred sodiščem človeštva naši trinogi.

Ali za bodočnost ne sme tako ostati. Ponos, narodni ponos v srce vsakega Slovenca, v dušo vsakega, ki je ponavljal kedaj za svojo materjo prvo molitev k Stvarniku.

Idimo v naše vasi, idimo v poslednjo kočo — nesimo tja narodni ponos! Recimo vsem, da nimamo vzroka hlapčevati tujcem, ker «pol sveta otrokom sliši Slave». Pokažimo vsem, da ima tudi črv pravico do življenja, da imamo Slovenci vsa prava, kakor naši tlačitelji. Kvišku srca, ponos v srce!

Vi, ki delujete za prosveto med ljudstvom, vi, kateri ste osvedočeni o potrebi ljubiti svoj narod, svoj jezik, svojo grudo, ki vam drži zibel in ki vam daja grob — idite v uborne kočice in propovedujte tam o potrebi narodnega ponosa. In ne nehajte prej, dokler ne bode vsaka duša polna te prepotrebne lastnosti. Potem bode vse doseženo — s ponosnim narodom tudi bogovi računajo!

**

nje moč zmanjšal. To napako moramo smatrati, skoro da glavnemu vzroku, da je sledil tako velikemu započetju tako žalosten, pa tako nagel konec. Bilo je seveda še nešteto drugih vzrokov, ki so pripomogli gospodi do zmage, na pr. neizurjenost kmeta, ki je moral tolči s poljedelskim orodjem, njega pa je streljala ostra puška nemških strelcev i. t. d. V pasameznem slučaju je bila na pr. v Krškem za kmeta usodepolna njega pozicija; ako bi bilo prišlo tam zunaj na širokem polju do spodada, tam dvomim, da bi bil Turn s svojimi 500 Uskoki porazil 2000 močno neosljabljeno kmetško vojsko? Ali Turn jih je v svoji hitrosti zalotil še v mestu, kjer so pričakovali pomoči od Uskokov, katerih pa ni bilo; zalotil jih je na kraju, kjer se vojska ni mogla razviti, kjer ni bilo varnega ozadja, od koder ni bilo nobenega izhoda: na eni strani hribovje, na drugi strani deroča Sava, od juga, kjer se pač dolina odpre, jih napade Turn, na sever pa je tedaj ob Savi peljala kvečjemu kaka stezica; razun tega jim padejo Turnovi pešci s hribov v hrbet, tako da se tudi v goro ne morejo umakniti. Turn sam pripisuje svojo zmago

Brežiška policija.

II.

Leta 1904 je mestni stražnik Karol Žerjav aretiral nekega Antona Sumrek, 47 let star zasebnik v Pavlovivasi, radi malega prestopka. Sumrek je pil precej vinjen ko je prišel v zapor. Popoldne ob 3. uri je začel prositi za vodo, ker je bil hudo žejen. Toda stražniki so gledali skozi lino v vratih in se mu smejali. Ker le ni dobil vode, tedaj pa je Sumrek zaropotal po vratih; prišla sta mestna stražnika Novrat in Žerjav ter sta starega moža vrgla na tla in začela tepsti z rokami in z malo verigo po glavi, po hrbtu, z glavo sta ga butala ob zid, konečno pa sta mu na pol mrtvem zvezala roke na hrbet in ga obesila na železen klin v zidu, tako da je $\frac{1}{4}$ ure visel med nebom in zemljo v groznih bolečinah. Sumrek je milo prosil, da ga naj pustita, toda stražnika sta kričala nad njim: Vas vrag, bomo že pokazali Slovencem!

Sumrek je bil vsled tega 2 meseca bolan; kri mu je tekla iz ušes. Hodil je od Poncija do Pilata po Brežicah, ni se pritoževal, toda povsod je našel gluha ušesa. Mestna stražarja (?) sta se bala, da bi Sumrek ne razodel pri sodnji, kako živinsko sta z njim ravnala, zato mu je stražnik Žerjav prigovarjal, naj tega ne pove na sodnji in naj reče, da se je v pijanosti potolkel, češ, da bo potem manjšo kazen dobil.

Vse to je Sumrek izpovedal l. 1906 pred okrajno sodnijo v Brežicah kot priča pod prisego, toda stražnikoma se ni nič zgodilo, pač pa sta celo obljubila, da bodeta Sumreka tožila radi žaljenja časti, pa sta se premislila. Vsled ovadbe mestnega urada je državno pravništvo v Celju zoper Sumreku upeljalo preiskavo radi krive prisege, toda preiskava se je morala ustaviti, ker se more vsakdo prepričati, da je Sumrek resnico govoril.

Narodni svet.

Narodni svet, centralni organ, ki naj bi zastopal narodno-politične težnje štajerskih

edino svoji hitrosti, v kateri je zalotil upor neže na tako neugodnem terenu.

V jednako neugodnem položaju — v neki kotlini je zasledil celjski glavar Šratenbach oni oddelek kmetske vojske, ki se je pomikal pod Ilijem proti štajerskim gradovom; bili so pobiti pri sv. Petru pod Gorami.

Ti in podobni vzroki so zakrivali, da kljubu bistrumnemu vojnemu načrtu Ilije Gregoriča tudi sicer dobro organizovana vojska posavskih puntarjev ni žela uspeha.

Ker se je upor rodil na domačih tleh, ker so bili uporniki in njih voditelji sami domačini, Posavci, Sotlani, Krapinjeni i. t. d. dvignivši se iz lastnega nagiba, brez tujega upliva; ker se je torej cela vojska postavila na noge iz zgolj domačih elementov, tedaj ni dvoma, da je tudi uprava in sestav te kmetske vojske — domačega korena. Upati smemo, da zasledujemo v tej organizaciji nekaj prav domačih, torej slovanskih institucij. O organizaciji pa smemo in moramo govoriti, ker zgodovina priča, da uporniki niso bili nobene divje, plenaželne barbarske čete.

Stubica je bila pred vsem prizadeta od krutega postopanja Tahijevega, tam

Slovencev, je naša življenska potreba; to najbolj dokazuje dejstvo, da se je že ope-tovano od raznih strani sprožila misel ustanoviti narodni svet, toda ta misel se dosedaj žal ni uresničila. Ne bomo razmotrivali, kje tiči krivda. — Tudi novoustanovljena «narodna stranka» je v svoj program vzela točko glede ustanovitve narodnega sveta, a njeno vodstvo je dalje sklenilo, da se osrednji odbor narodne stranke osnuje kot narodni svet. Kakšni nagibi so dali povod temu sklepu, nam ni znano; gotovo pa ni bil umesten.

Vsled inicijative političnega društva «Sava» v Brežicah so se nato koncem novembra v Mariboru sestali naši državni in deželni poslanci, ki so se konečno vender poprijeli te ideje in so sklenili v svrhu ustanovitve narodnega sveta sklicati osnovalno zborovanje, na katero je povabiti po 10 zastopnikov narodne, slovenske ljudske in «prvaške» stranke, skupaj trideset. V tej obliki se je saj obelodanilo poročilo o tem zborovanju poslancev, dvomimo pa, da bi poslanci napravili istotako — nerodnost kot prejšnji snovatelji narodnega sveta. Ker se to poročilo ni nikjer popravilo, moramo je pač kot resnično smatrati. Sklep poslancev se nam zdi — milo rečeno — neumesten; zakaj s tem sklepom se uvažuje neka stranka, katere ni in ki bi bila nesmisel. «Prvaške» stranke ne poznamo in je nečemo priznati. Mi imamo na Štajerskem dve politični stranki: staro slovensko ljudsko stranko in novo narodno stranko; za naše število menda dovolj. Poznamo obeh program, obeh smer; «prvaške» stranke pa ni, nima programa, nima voditeljev, nima svojega časopisa. Saj «Domovina» se dosedaj kot taka ni deklarirala.

Vsak samostojno misleč Slovenec ima sedaj priliko in se mora nagniti na to ali ono stran. Kdor nima poguma za to, tega pač ne bomo «prvakom» smatrali, ampak kvečjem nazadnjakom. Ta «prvaška» stranka naj bi bilo očitno nekako pribežališče za one, ki iz katerihkoli razlogov, katere dobro poznamo, hočejo lavirati med obema strankama in po vetru plašč obračati. Za take politične neznačajneže pa se naj še posebna stranka osnuje! In ta «stranka» je sedaj

se je rodila misel na upor, od tam je izšlo tudi vrhovno poveljništvo vojski. Večkrat in značilno se imenujejo kot tako trije možje: Pasanac, Gubac in Magaić. Jasno je torej, da vrhovna oblast ni bila združena v roki jednega temveč nekako celega kolegija treh mož ali triumvirata. Zgolj iz tega zgodovinskega fakta nočem izjaviti daljših posledic, ali značilno je le za opreznost našega ljudstva, da vrhovne oblasti ni izročilo jednemu, recimo absolutnemu vladarju. — Ta triumvirat, ki je združil v sebi vse funkcije vrhovne oblasti, imenoval je načelnikom vojske same Ilijo in posameznim oddelkom vojske posebne poveljnike, torej je izročil en del svoje vrhovne oblasti, vojskovodstvo, nižjim organom, ki stoje radi tega v podrejenem razmerju proti nadrejeni jim vrhovni oblasti triumvirata. Ilija sam je bil zopet vrhovni poveljnik v vojski in so mu bili podložni načelniki 12 okrajev, iz katerih se je zbrala vojska.

Konec prih.

glavna zavira, da se ne reši vprašanje narodnega sveta!

Naše stališče je, in to mora biti stališče vseh narodnih radikalcev, da se narodni svet mora nemudoma osnovati, da se na delo pokličejo možje obeh obstoječih strank. Če se mora že rešiti vprašanje o razmerju članov ene ali druge stranke, naj se od vsake stranke pokliče v narodni svet enako število. Sicer to razmerje nikakor ne odgovarja faktičnim odnošajem; toda uvaževati je, da bode «Narodni svet» imel težišče delovanja v spodnje štajerskih mestih in trgih, kjer pač sedaj prevladuje narodna stranka. Vrh tega se gre za eminentno narodno zadevo, kjer strankarski oziri ne smejo mero-dajni biti.

Pričakujemo, da se vprašanje ustanovitve «Narodnega sveta» nemudoma reši ali saj obelodanijo razloge, ki ovirajo njega ustanovitev.

Somišljeniki in bralci „Posavske Straže!“

S tem se Vas uljudno vabi, da se čim preje naročite na naš list. Tisti dve kronci lahko vsakdo utрпи, s tem pa tudi veliko pripomore k narodnemu delu. Torej somišljeniki in bralci «Posavske Straže», sežite v svoj žep in odrinite tiste 2 kronci za narodno, res prepotrebno delo! Obenem pa pridno agitirajte za naš list in ga razširjajte povsod. Torej na delo za dobro stvar!

Domače novice.

Regulacija Save. Vlada je dovolila kredit en milijon petstotisoč kron za regulacijo Save od Brežic do hrvaške meje. Regulacija se mora takoj pričeti in bo končana v 10 letih. Delo bo vodila država v lastni režiji; v Brežice pride v ta namen posebni stavbeni urad. Opozarjamo interesovane domačine, da se pravočasno poprimejo dobavjanja kamenja in drugega materijala, seveda bodo morali domačini glede cene in kakovosti materijala kos biti tujim konkurentom. Denar naj ostane našim ljudem! O podrobnostih bodemo pravočasno poročali.

„Posavska Staža“ je vzbudila pozornost med graškim časopisjem, celo neki dunajski list nas omenja. Seveda tudi ptujška strupena «krota» nas je nabevskala. Očita se nam, da je naš namen edino le nemške uradnike in sploh Nemce nekaznovano obrekovati. To je golo obrekovanje! Mi smo svoje prijatelje že dvakrat opozorili, da nam naj pošiljajo le resnična poročila. Uradnik nam je vsak ljub, ako vestno izpolnjuje svoje dolžnosti, ako dostojno ravna z našim ljudstvom in ako v uradu in izven urada ne dela propaganke za vsenemško — prusaško stranko; seveda naj ima vsak uradnik svoje narodno prepričanje, katerega mu pač ni treba skrivati.

Mi pa hočemo brezobzirno in brez usmiljenja razkrivati večje nerednosti na drž. uradih, ki se v zadnjem času množe kot bi bile nalezлива bolezen. Naš list bo v tem oziru vedno na straži!

Ne bomo se posluževali zavratnih sredstev kot nekateri nam dobro znani ovaduhi v Brežicah, ki delajo ovadbe za hrbtom, ampak pojdemo ravno pot z odkritim obrazom; ovaduhom pa, kateri ovajajo slovenske uradnike le radi tega, ker so Slovenci, če tudi uzorni uradniki, tem ovaduhom bodemo vedno za petami.

Smešna je trditev nemških listov, da list damo tiskati v Krškem samo z namenom, da ne pridemo pred štajerske, ampak pred ljubljanske (menda pač novomeške) porotnike. Za vsako trditev bomo navedli dokaze; porotnikov se bojimo. Kje pa naj tiskamo list kot v najbližnji tiskarni? Saj v Brežicah nimamo tiskarne, ki bi bila kos tej nalogi. Gospodje menda mislijo, da pojdemo v Ptuj list tiskati! Seveda dober «gusto» imajo, da bi nas sodili ptujski in mariborski porotniki — njih nemškutarski prijatelji!

Bivši okrajni glavar pl. Vistarini je v graške liste izlegel kukavičje jajce, češ, da se da vpokojiti, ker je sit hujskajočih napadov slovenskih listov, zlasti «Straže!» No, ta pa je nekoliko predebela! Tedaj g. pl. Vistarini noče več jesti belega kruha aktivne službe, on noče več vleči mastnih dijet, on noče več deliti podpor, in se zadovolji z ovsenim kruhom kot penzionist; on noče več vladati v brežiškem okraju, on noče več v nevarnost spravljati ceste s svojim tef-tef, ampak on se umakne v samoto pred Slovenci! Kdo bi si mislil, da imamo Slovenci še tako moč, saj še ni dolgo tega, ko je okrajni glavar drugače piskal. Zajc mora že v drugem grmu tičati, najbrže kje v koznjanskem okraju, ne pa v «Posavski Straži!» Če pa gre radi napadov v našem listu, pa smo tudi zadovoljni, glavna stvar je, da že vendar — gre!

Nadučiteljem na slovenski ljudski šoli v Brežicah je imenovan g. A. Brence sedaj v Št. Vidu pri Ptujju. Sodili ga bomo po dejanjih.

„Vojaško veteransko društvo“ za Brežice in okolico priredi v nedeljo, dne 6. prosinca 1907 v veliki dvorani «Narodnega doma» koncert in ples. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 K 20 vin. Z ozirom na velike stroške priredi se tudi srečolov ter se obenem prosi naj se pošljejo dobrovoljni darovi v Posojilnico v Brežicah. Pri koncertu in plesu svira vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 96. iz Karlovca. Za mnogoštevilni obisk prosi odbor.

„Pufštajn“ zgubi svojo dosedanjo gostilničarko. Ta vali krivdo na gospodarje «Pufštajna», ti pa vale krivdo na gostilničarko; v dotični pravdi na okrajni sodnji v Brežicah se je pralo toliko umazanega perila, da nečemo priobčiti podrobnosti in s tem svojim čitateljem okusa pokvariti. Zaprisežene priče so govorile toliko o nesnagi, da bi dobro ime našega lista spravili ob veljavo, če bi vse povedali. Zavednemu Slovencu pač ni treba s priobčevanjem takih umazanosti zabičati, v katere gostilne mu narodna zavest kaže pot.

Strah je lepa reč! Pred par dnevi je neznana roka (nemškutarska seveda) na pisarno odvetnika g. dr. Benkoviča pilepila

list z napisom: «Wollen Sie uns fressen» (Ali nas hočete pohrustati) nemškutarje?!

Trgovec Franc Matheis v Brežicah daje svoje hčere protestantom v zakon!

Mestna hranilnica v Brežicah je v rokah nemškega mestnega zastopa v Brežicah in ne pozna slovenskega jezika drugod, kakor v vložnih knjižicah, s katerimi vabi slovenske čebelice in kaline, da ji nosijo svoje slovenske groše.

Kakor smo zvedli iz zanesljivih virov, imajo brežiški nemški magnati v tem zavodu bore malo naloženega denarja, vzdržuje se ta zavod, izjemši par kmetskih vlagateljjev, edinole z denarji, ki jih mora c. kr. okrajna sodnija vsled uradnega naročila iz Gradca nalagati v tem zavodu, to so denarji, ki jih ima sodnija v svojem uradnem varstvu bodisi od nedoletnih otrok, bodisi v zapuščinah ali kot varščine pri licitacijah. Opozarjamo pa stranke, osobito varuhe, da smejo pri sodnji predlagati, da se denarji nalože v kateri slovenski hranilnici, kot kateri bi prišli v poštev pred vsem Južnoštajerska hranilnica v Celju, največa slovenska hranilnica v Slov. Štajerju ali pa občinska hranilnica v Krškem, ki je posebno za gornji del brežiškega okraja radi bližine za stranke zelo ugodna.

Slovenski varuhi zahtevajte, da se nalagajo denarji vaših varovancev pri slovenskih zavodih, pri zavodu, ki se slovenskega jezika ne branijo, ki si ne naročajo nalašč nemškega pravnega zastopnika iz Ljubljane, da ne pridejo v dotiko s slovenskimi, ki ne uradujejo tudi s slovenskimi strankami, izključno v nemškem jeziku, ki ne puste vaše zemljiške knjige mazati z nemškimi vpisi. — Za svoje osebne vloge pa se poslužujte domačih posojilnic.

Protestanta v Brežicah sta g. dr. Karl Leuschner, upravitelj graščine in g. dr. Josip Oswatitsch, c. kr. sodni pristav; prvi je protestant že od rojstva, drugi pa je odpadel od katoliške cerkve pred par leti.

Na katastralnem uradu ni nikakega napisa, tako da stranke ne vedo kje geometra iskati. Zahtevajmo slovenski napis.

Veleposestvo Resahof na Vidmu sta kupila gg. I. in P. Raič iz Sp. Šiške, rodom iz Kastva pri Reki, od inženjerja g. Julija Schimetschek v Zagrebu za 74.000 kron. Živelu novo slovensko veleposestvo!

Samostan v Brežicah podpira skoro izključno nemške trgovce in nemške obrtnike. Za danes rečemo le, da je to nehvaležnost do Slovencev; ako se razmere ne poboljšajo, bomo govorili bolj odkrito.

Nova uradnika v Brežicah: g. Woschitschko (Božičko), Kanclist na okrajni sodnji, in g. Kapfer, davčni pristav.

Brežiški nadgeometer hoče prositi za dovoljenje, da se njegovim otrokom ne bode treba slovenski učiti. To je že skrajna predrznost. Slovenski kruh je dober, a slovenski jezik mu ne diši. Na svidenje gospod nadgeometer!

Okrajni glavar v Brežicah je ovadil v juniju l. 1906. nekega odbornika društva Sokol, češ, da ga je razžalil kot uradno osebo, ker je o priliki vsesokolske slavnosti o Binkoštah na javni ulici z njim preglasno govoril in da se je umešaval v njegovo uradno poslovanje. Dotični Sokol je namreč okrajnega glavarja razumel, da je ukazal

Sokole zapreti, okrajni glavar pa se je izgovarjal, da je le ukazal razvite zastave, zaviti. Ker pa je okrajnega glavarja pretrdo prejel, čutil se je glavar razžaljenega in šel tožiti. Toda nedolžne ovadnice ni mogel sam napraviti, ampak si jo dal napraviti v pisarni svojega prijatelja nemškega odvetnika dr. Hansa Janescha.

Gliha vkup štrih!

Sneg v Brežicah leži en meter visoko. Sedaj bi pač potrebovali bataljon vojakov, katere sta okrajni glavar in brežiški župan o binškoških poklicala, v Brežice; sedaj bi pač imeli kaj opraviti. No, pa saj brežiška občina je bogata; lahko žrtvuje 5000 kron iz žepa davkoplačevalcev za nič, za red v mestu pa ni novcev!

Po okrajnem glavarju oškodovani kmetje hočejo tožiti glavarja. Saj brez sodnije gotovo ne pridejo do odtrganih jim novcev!

Na kazenskem oddelku okrajnega sodišča vladajo škandalozne razmere. Stranke morajo cele poldneve v mrazu prezebovati zraven zaboja, polnega premoga! V razpravni dvorani pa tudi ni boljše. Vrh tega vidimo vsak dan, da okrajno sodišče ne pozna naredbe zoper razširjanje tuberkuloze.

„Svetost“ frankfurtarice. O priliki otvoritve mostu čez Savo je bilo po Brežicah več frankfurtaric, t. j. pruskih zastav razobešenih, med tem pri vseh nemčurskih trgovcih in obrtnikih, na „Šparkasi“ na graščini, na mestni hiši i. t. d.! Neki mož iz Artič, Severin Koprivc, se je zadel ob neko tako cunjjo, ki je visela na cesti in jo je iz jeze potegnil tako, da je padla na tla. Radi tega ga je okrožno sodišče v Celju obsodilo na dva meseca ječe; pritožil se je na vrhovno sodišče. Tekom preiskave mu je rekel preiskovalni sodnik v Brežicah: „Vi ste tisti Koprivc, ki je razžalil našo zastavo, našo svetost!“ Prepovedujemo si enkrat za vselej, da sodniki celo v sodni dvorani ostentativno kažejo svoje vsenemško prepričanje. — Če se kazen potrdi, o čemur zelo dvomimo, bo de skrbel naš „Narodni sklad“ za nedolžno rodbino, dokler Koprivc ne prestopi kazni. Nabirajmo za narodni sklad!

Krške novice.

Krčani! Glejte, pred Vami leži „Posavska Straža!“ List, ki se bori za pravice naših bratov in ki napoveduje v prvi vrsti najbrezobzirnejši boj vsenemški stranki, list, ki je bil v resnici prepotreben za naše lokalne razmere. Zato pa, krčani, sežite v svoj žep in odrinite tistih par kronc za dobro stvar! — „Posavska Straža“ stane za celo leto 2 K, reci: dve kronci, malenkosten denar, a s tem veliko pomagano za narodno, res prepotrebno delo. Toraj, krčani, na delo!

Zavedni krški trgovci! Ako hočete imeti veliko odjemalcev, naročite po več izvodov „Posavske Straže“ in jih razdelujte med ljudstvo! S tem koristite sebi in dobri narodni stvari. Pri 50 ali 100 izvodih, je cena zelo nizka.

Posojilnice in hranilnice, naročite po več izvodov „Posavske Straže“ in jih razdelujte med ljudstvo! „Posavska Straža“ naj bode tudi naše glasilo, glasilo zavednih krčanov!

Osebna vest. Predsednikom krajnega šolskega sveta in krajnim šolskim nadzornikom v Krškem je izvoljen na mesto zaslužnega g. dr. Mencingerja, ki je vsed svoje priletnosti odpovedal, veleposestnik g. dr. J. Hočevar.

II. redni obč. zbor „Narodne čitalnice“ v Krškem se vrši, dne 19. januarja 1907 ob 8. uri zvečer v čitalniški dvorani. — Ako ne bi bilo zadostno število članov ob določeni uri, se vrši drug občni zbor z istim sporedom uro pozneje ne glede na število navzočih. — Za mnogobrojno udeležbo vabi odbor.

Silvestrov večer v Krškem. Pri nas je v resnici bela vrana kaka veselica. In zato smo bili res zadovoljni, da nam je naša čitalnica v zvezi s Sokolom priredila Silvestrov večer. Predstavljal se je igra „V Ljubljano jo dajmo!“ Precejšnja udeležba in najboljša volja diletantov. In kaj hočemo v Krškem več? Bodimo zadovoljni, da se dobe za take prostore in za tako „najnovjšo“ igro še dobrovoljni igralci in ravnotako dobrovoljno občinstvo. Reči se mora, da nas ravno ta dobra volja diletantov sili, da se povzdignemo nad gotove pogreške. Igra „V Ljubljano jo dajmo!“ je donesla veliko življenja na oder in med gledalce. Dejanjih je mnogo in mnogo komičnih prizorov, koja vloge so bile v najspretnějšíh rokah. Naravnost izborna sta bila hlapec Pavle (g. H.) in pa Rotija (gdč. P.); poznalo se jima je pri vsaki kretnji, da sta na odru takorekoč doma. Sicer je gdč. P. to pot prvič igrala in videlo se je takoj, da bo še uporabna moč. Gašper (g. M.) ta je seveda igralec. Toda svetovalo bi se mu, da naj komiko rabi le tam, kjer jo je treba. In da ima dober glas, to tudi ne oporekamo. G. M., saj nismo v kaki veliki dvorani in gluhi tudi nismo! Sicer pa smo g. M. hvaležni za njegov trud. Marica (gdč. N.) in dr. Snoj (g. L.) kot njen ljubimec sta bila na mestu. Le toliko naj omenimo, da bi bilo treba več živahnosti med obema, posebno od strani dr. Snoja in konečno nekoliko manj deklamiranja. Svetovali bi tudi Marici, naj v prihodnje opusti krški dialekt. Naredila pa bi iz te vloge gotovo več, da bi g. režiser ne bil tudi sam uprežen. Neža (g. A.) je novinka, katere seve ne smemo soditi preostro — vendar imamo dovolj upravičene nade, da postane še uporabna moč, kadar jo popusti „Lampenfieber“ in se nekoliko udomači na odru. Da se je dobro „napiflala“ svojo vlogo, to se je tudi takoj videlo. Ostale vloge so bile tudi v dobrih rokah. V prihodnje bi pa želeli, da se dobi kako še bolj „staro“ igro, kakor je bila ta. Za božjo voljo, ali nimamo „Talijs“ in koliko lepih, res zelo zabavnih iger je v njej! Seveda, za Krško je vse dobro. Po igri je bilo še par komičnih prizorov, ki spadajo bolj v kako beznico, ne pa v našo čitalnico. — Sledila je potem prosta zabava s šaljivo pošto in srečolovom ter petjem. Prehod iz starega leta v novo se je izvršil ob izvrstnem in prav primernem govoru g. predsednika, za katerega smo mu hvaležni. V kratkih, a jedernatih besedah je omenil pomen tega večera ter bodril navzoče k narodnemu delu. Omenil je tudi našega mladega Sokola, koji je šele v razvaju ter pozivljaj, da se ga močno poprimemo ter da ostanemo zvesti sobojevniki, da bode Sokol znak res naprednega in narodnega meščanstva krškega. Potem smo se veselo zasu-

kali ter plesaje nastopili pot skozi novo leto. Zabava je bila živahna in nepresiljena in umaknili smo se šele bližajočemu se jutru. △

„Slovenski posojilničar“, knjigo z navoditi za poslovanje posojilnic izda g. Ivan Lapajne, šolski vodja v p. posojilniški ravnatelj in zadružni revizor v Krškem. Cena vezanem iztisu 3 K ali K 2.40, nevezanem K 2. Priporočamo to prekoristno knjigo!

Žalosten božičen večer. V Ardnem pri Sv. Duhu nad Krškem je na božični večer ob pol 1. uri, torej med polnočnico nastal požar, ki je zahteval velike žrtve. V neki hiši posetnika Andreja Lekšeta so pustili stariši troje otrok brez varstva doma. Na šivalnem stroju je gorela petrolejka, ki je povzročila to nesrečo. Najstarejši otrok je bil star 6 let. Ko pa se vrnejo stariši od polnočnice, so našli le golo zidovje s tlečim tramovjem in sežgane vse tri otroke, kakor tudi zoglenelo kravo, ki je bila v hlevu. Živ je ostal le 12letni sin, ki je bil v cerkvi, škoda je tem večja, ker hiša ni bila zavarovana.

Kot novoletno darilo nam je poslala tukajšnja pošta „Postbüchelne“, s katerimi sta oba pismonoša preplavila na novega leta dan naše mesto. Ali ni res nikogar, ki bi zahteval slovensko knjižico od naših pismonoš? Kdo je za to kuliso, vemo. — Toliko za danes.

Prijatelji živali! Usmilite se v tej hudi zimi ubogih ptic, ki lačni prezabajo! Natrosite jim živeža, ker stem koristite ubogim pticam in sebi!

Domače gospodarstvo.

Štajerska kmetijska družba. Znani nam strokovnjak je priobčil v „Slov. Gospodarju“ dva z obsežnim gradivom podprta članka, iz katerih izhaja, da je štajerska kmetijska družba v Gradcu za štajerske Slovence skopa mačeha. Popolnoma pritrdimo in sicer v vseh točkah dopisniku „Slov. Gospodarja“ v ti zadevi. Predloga sicer še nikakšnega ne stavi, oziroma do sedaj „Gospodar“ še ni objavil načrta, kaj naj se v teh razmerah ukrene. Ne vemo, ali so naši poslanci osrednji vladi že pojasnili, da Slovenci graški kmetijski družbi nameravamo na vsak način hrbet obrniti, kakor ga je ona Slovincem. Menimo, da bi bilo umestno, da se stori najprej v tem oziru kar najodločnejši korak na Dunaju in se zahteva korake za ustanovitev slovenske kmetijske družbe, oziroma kmetijske družbe za Spodnje Štajersko, četudi od začetka samo s podporo iz Dunaja, torej tudi v slučaju, da nas dežela ne bi hotela prav nič podpirati. Ne sme se opustiti zadnjega poskusa v tem oziru, kajti še tako neznatna od vlade zajamčene gmotna opora se mora ceniti, tembolj ker smo opravičeni zahtevati jo. Če se pa ta pot ne bi na noben način izkazala kot vspešna, naj se misli na samostojen načrt od vlade neodvisne kmetijske družbe pod katerimkoli imenom in se zahteva po osnovanju take organizacije gmotne podpore od osrednje in deželne vlade. Mi bodemo v ti zadevi samo stvarno stališče zavzeli, kar bode nam zmiraj tem lažje in s tem večjim uspehom storiti mogoče, ako se bode tudi nasproti nam enako postopalo in se nas ne še v naprej skusilo slikati kot neprijatelje, oziroma, kakor se izraz glasi, lažnjive prijatelje slovenskega kmeta.

Društvene novice.

Gregorčičev večer. Telovadno društvo «Brežiški Sokol» priredi dne 13. januarja t. l. v proslavo pesnika Simona Gregorčiča častni večer s predavanjem njegovega životopisa, prednašanjem njegovih poezij in zborovim in solo-petjem njegovih uglasbenih pesnij. Ker je Gregorčič ljubljene slovenskega naroda, kojemu je podaril nedosežno lepe svoje pesnitve, izkažimo mu tudi Brežiča vsekakor zasluženno posmrtno čast in se udeležimo v velikem številu njegovega častnega večera.

Gledališče v Brežicah. Na Štefanovo se je v «Narodnem Domu» v drugič uprizorila narodna igra «Cigani». Izvenredno hitro se je le ta po celem Slovenskem razširila, kajti igrala se je v zadnjih 14 dneh na 10 različnih krajih. To je za gledališko igro dobro znamenje, če vzbuja povsod toliko zanimanja. Tudi v Brežicah se je velika dvorana obakrat do zadnjega kotička napolnila. Posebno nas je veselilo videti toliko kmetškega ljudstva, ki je imelo za mal denar lepo zabavo. Vsakdo je zapustil zadovoljen narodni dom in izražal željo, da bi le kmalu zopet igrali brežiški slovenski diletantje še kako igro.

Dejanje «Ciganov» je na kratko to-le:

V sodnijsko sobo, kjer uraduje avskultant Radoslav in se živahno razgovarja skozi okno s svojo ljubimko Anico Puc o ljubezni, pripelje Peter Brenk, jetničar štiri ujete cigane. Sodnik, ki je ravno poprej vstopil se pripravlja na odhod k nadsodišču ter še poprej, predno odide, obsodi cigane v 4tedenski zapor in odgon v prisilno delavnico. Brenk miri razburjene cigane. Kar tukaj konstatujemo, da so si izvrstno prav mojstrski od našega gospoda brivca Holyja našemljeni igralci s svojim sigurnim nastopom v čednih oblekah (na pr. ciganice in cigani) kar v začetku igre pri občinstvu pridobili popolne simpatije.

Anica Puc in Radoslav, ravno tako tudi sodnik in Brenk so kar v začetku pokazali vso svojo spretnost v igranju. Zlasti Anica je prav dobro pogodila ulogo naivne malomestne gostilničarske hčere. Kdor je videl dosti diletantov, ga je pač prijetno dirnilo, da niso naši nikdar gledali strahopetno na škatljo, v kateri sedi šepetavec: to se pravi, da je vsak dobro znal svojo ulogo. Seveda je Brenk s svojo dovtipnostjo vzbujal pri občinstvu največ smeha in zabave.

H koncu prvega dejanja odhaja sodnik na potovanje; cigana Juri in Marija Brajdič pa zapojeta ob spremljevanju gosli cigansko pesem. Posebno Marija Brajdič je s svojim krasnim petjem v prvem kakor tudi v drugem dejanju presenetila nas poslušalce. Sedaj še nastopita Cvetan in Cvetana, oba igralca iz naše prestolice in vabila k predstavi pri gospej Puc. Cvetan hitro izvabi mlademu še neizkušnemu avskultantu 10 K kar se mu pa pri navihanemu dr. Veselku, ki je ravno naselivši se v istem malem mestecu posetil Radoslava, ne posreči. Veselko odgovarja v prav dobro vspelem dialogu Radoslava od ženitve z Anico Puc. Konečno dovoli Radoslav na prigovarjanje Veselka in prošnjo Cvetana, akoravno je ravno poprej Anica brezuspešno prosila za isto, da smejo cigani igrati pri veselici. Vsled tega ljubosumnost Anice na Cvetano. Konec prvega dejanja.

Konec prih.

Smešnice.

Mihec: Slišijo, gospod, kje pa je slovenski «portepe»?

Hanzi: Kaj, portepe? kaj pa je to za en hudir?

Mihec: No, tam kjer se pivo dobi?

Hanzi: A tako! To je «Bierdepot» ne pa «portepe», slovenskega pa sploh ni v našem okraju.

Jakec (pristopi): Saj ga imamo! Pa ni ne «portope» in ne «Bierdepot», ampak zaloga pive združenih pivovaren

Žalec in Laški Trg, katero oskrbuje g. Alojzij Švajger z Brežičah.

Hanzi z dolgim nosom odide, Jakec pa pelje Mihca v slovensko zalogo piva.

Za „narodni sklad“

je sprejelo uredništvo kot donesek: Skupiček duraka 6. t. m. 2 K 74 vin., «durak» 2 K, «durak» v N. D. 1 K 20 vin., dr. Iv. Benkovič mesto novoletnih voščil 10 K.

Nabirajte za našo vojno blagajno!

Poskusite
in priporočite
≡ izdelke ≡
Vydropske tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Zobozdravnik

Vsa zobozdravniška opravila, kakor plombe, umetno zobe, zobovje, izvršuje solidno in po ceni 2-3

Dr. A. Kaisersberger v Krškem.

Plombe od 4 krone naprej.

Hranilne vloge imajo sirovinsko varnost.

Občinska hranilnica v Krškem

Edina slovenska hranilnica v Posavju.

Uraduje ob delavnikih od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure dop. Obresti se k glavnici polletno pripisujejo in dobe vlagatelji letno 4.04%.

Posojuje se proti vknjižbi po 5% proti poljubnemu vračilu, na oseben kredit pa po 6% brez drugih stroškov.

Za varnost hranilnih vlog jamči: občina Krško, posebni poroštveni sklad in rezervni sklad in vse imetje hranilnice same.

Zavod stoji pod vladnim nadzorom.

Stavbinska zadruga

„Lastni Dom“

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Brežicah

kupuje svojim članom hiše, zida svojim članom hiše, posojuje svojim članom denar na menjice in zemljišča, eskomptira (prevzema v takojšnje izplačilo) terjatve svojih članov-obrtnikov.

Izposojeni denar se obrestuje s 5 1/2% do 6% in se vrača proti 1/2% do 2% amortizaciji.

Dr. Ivan Benkovič, predsednik.

Dr. Josip Strašek, podpredsednik.

Josip Agreš, tajnik.

M. Balon, blagajnik.

B. Kunej, Josip Uršič, Iv. Mastnak.

Maksimilijan Hierländer

edini narodni svečar in medicar

v Brežicah

priporoča prečastiti duhovščini, p. n. trgovcem in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih in priznanih najboljših voščenihi sveč, katere izdeluje sam po najnižji ceni ter lahko postreže slav. občinstvu sploh z vsemi v njegovo stroko spadajočimi rečmi najboljše kakovosti. V zalogi je tudi najfinišne rimsko kadilo, katero se rabi pri božjem grobu v Jeruzalemu, po primeroma zelo nizki ceni.

Dr. Jos. Strašek

distriktni zdravnik v Brežicah

naznanja, da izvršuje vsa zobozdravniška dela ter si je v to svrhu vse strokovne stvari nabavil.

Zahtevajte povsod „Posavsko Stražo“ in naj ne manjka v nobeni gostilni ali kavarni!

Kdor ponižuje se sam, podlaga je tujčevi peti!

SVOJI K SVOJIM!

Slovenci! Združimo se! Sloga jači, nesloga tlači!

Podpirajmo le svoje prijatelje! Podpirajmo le slovenske trgovce, obrtnike in krčmarje!

Naši trgovci so: tvrdka Uršič & Lipej, tvrdka A. Umek, tvrdka Jos. Boecio (preje Varlec), gosp. Janko Broz, veleindustrijalec (zaloga moke), združeni pivovarni Žalec in Laški trg (založnik pive g. Al. Schweiger), vsi v Brežicah. G. Franc Gerec, veletržec v Pišecah, g. Andrej Frece, g. Martin Frece, g. Andrej Kos, g. Jože Vrečko itd., vsi na Bizeljskem. G. J. Vidmar in g. Vincenc Zorčič v Kapelah, g. Rozalija Novak in Franc Perger v Dobovi, g. Franc Petan v Sromljah, g. Karl Prešiček in Janez Černoga v Zdolah, g. Anton Vahčič na Vidmu.

Naši obrtniki so: svečar in medičar Maks Hierländer, brivec in lasničar Josip Holy, krojač Pavl Kovačič, sedlar Franc Krulc, klobučar Franc Lebar, lončar in pečar Fr. Mastnak, mizar Frid. Medved, krojač Miha Novak, sodar Franc Pipan, pek Ignacij Polanšek, mizar Franc Resnik, slikar Franc Sikošek, mehanik in umetni ključavničar, Franc Strniša, klepar Ignacij Zalokar, čevljar Stjepan Cipek.

Naši gostilničarji so: Anton Koštomaj v «Narodnem Domu», mesarja Ivan Grobušek in Anton Klavžar, vsi v Brežicah, dalje Janez Volčanšek, Franc Zorko, Jože Mion, Anton Žerjav in Marija Kos na kolodvoru.

 Vse naslove izveste v „Narodnem Domu“.

Podpirajte samo one trgovce, krčmarje in obrtnike, ki imajo slovenske napise!

SVOJI K SVOJIM!

Biti slovenske krvi, biti Slovencu ponos!

Prva in največja slovenska trgovina

v Brežicah

Uršič & Lipej

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega manufakturnega, špecerijskega in železnega blaga, porcelana, stekla, usnja itd. prodaja vse po najnižjih cenah in le zanesljivo dobro blago.

Velika zaloga tuzemskega in angleškega sukna, cajgov za moške in ženske obleke, volnena in platnena blaga in vse drugo po najnižjih cenah.

Za mnogobrojni obisk se priporočata z odličnim spoštovanjem

Uršič & Lipej.

Nova slovenska trgovina

„Pri novem svetu“

Jos. Boecio

v BREŽICAH (pri frančiškanski cerkvi).

Največja in najnovejša zaloga raznega manufakturnega, suknenega in volnena blaga z moškimi in ženskimi perilom, svilenih in drugih robcev, nogavic, čipk, nakita i. t. d.

Bogata zaloga špecerije, najlepša moka iz Majdičevega mlina v Celju, železnina, lita in posteklena posoda, porcelan, glaževina, cement, trstina, umetna gnojila, premog i. t. d.

Prodajam tudi vse deželne pridelke in kupujem iste po najvišjih cenah.

Izvoz jajec na debelo.

Cene strogo solidne in točna postrežba.

SV. Cirila in Metoda.

spominjajte se družbe

Slovenci!

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, knjigami, molitveniki in drugimi tiskovinami za vse urade, velika zaloga podob in okvirov, razne vrste šipe v vseh velikostih, barvah in debelosti, vsakovrstne reči za božič, papir, peresa, cvetke in različni kinč za jaslice, mične novosti v galanterijskem oddelku, igrače in vse drugo priporoča na drobno in debelo po nizki ceni

ANTON UMEK

v Brežicah in v Krškem.

Sprejema vsakovrstna naročila za „Zadružno tiskarno“ in knjigoveznicu po zmernih cenah.

POSODILNICA V BREŽICAH

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

posojuje na zemljišča in osebni kredit proti 5 $\frac{1}{2}$ % ali 6% obrestovanju;

obrestuje hranilne vloge s 4 $\frac{1}{2}$ % (štiri in pol od sto), plačuje davek od hranilnih vlog (rentni davek) sama;

uradnje vsak pondeljek in četrtek od 8 $\frac{1}{2}$ do 12. ure dopoldne v «Narodnem Domu», I. nadstropje;

ima svoje gostilne v «Narodnem Domu» z lepim hlevom in prostornim dvoriščem ter «na Griču» na koncu novega mostu čez Savo; toči le dobra in pristna domača, izbrana vina.

Hranilne vloge sprejema od vsakogar, posojila daje le zadružnikom.

Leta 1906 do 1. grudna je bilo prometa dva milijona tritisoč kron.

3

ODBOR.